

PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY
Państwowej Szkoły Muzycznej I stopnia
im. Zygmunta Noskowskiego w Krzeszowicach
Rok szkolny 2022/2023

I. PODSTAWA PRAWNA:

1. Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. poz. 526);
2. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. poz. 483 ze zm.);
3. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tj. 2021 r. poz. 1915 ze zm.);
4. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo Oświatowe (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 1082);
5. Ustawa z dnia z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 1762 ze zm.);
6. Statut Państwowej Szkoły Muzycznej I st. im. Zygmunta Noskowskiego w Krzeszowicach.

WSTĘP

Czas dzieciństwa i dorastania to okres w życiu człowieka, w którym bardzo intensywnie kształtuje się osobowość. Przed uczniami stoją niełatwe zadania rozwojowe związane z budowaniem prawidłowych relacji, więzi z rówieśnikami i światem dorosłych. Dotyczy to również wyznaczania własnych norm i zasad życiowych, zaspokajania własnych potrzeb a w szczególności rozwijania pasji i zainteresowań. Na drodze kształtowania własnej osobowości uczniowie mogą napotkać wiele trudności i niepowodzeń. Zadaniem szkoły jest wspieranie ich w dążeniu do wyznaczonych celów, rozumienie potrzeby akceptacji i wspieranie w sytuacjach trudnych, szczególnie jest to ważne po długim okresie izolacji spowodowanym zagrożeniem epidemicznym i ogłoszoną pandemią, po której uczniowie wciąż borykają się z problemami emocjonalnymi i motywacyjnymi. Działania podejmowane przez szkołę w tym zakresie muszą być przemyślane, często dostosowane do indywidualnych potrzeb i predyspozycji uczniów. Specyfika szkoły muzycznej, nakłada na nas, nauczycieli, obowiązek wspomaganie ucznia nie tylko w sferze umiejętności związanych z muzyką, ale również zadania związane z wspieraniem rozwoju emocjonalnego, radzeniem sobie ze stresem, rozwijaniem zainteresowań. Opracowany przez nas Program Wychowawczo-Profilaktyczny zawiera w sobie działania, których realizacja ma na celu wspieranie i kształtowanie prawidłowego rozwoju naszych uczniów, zapobieganie pojawianiu się zagrożeń w rozwoju i wskazywanie właściwych form rozwiązywania problemów.

DZIAŁANIA

Opracowane przez nas działania wychowawczo-profilaktyczne wynikają z celów wychowawczych zawartych w Programie. Mamy nadzieję, że przyczynią się do ukształtowania sylwetki absolwenta. Nasze działania dotyczą pracy wychowawczej i profilaktycznej zmierzającej do pełnego rozwoju ucznia w sferze:

- psychicznej – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, ukształtowanie postaw sprzyjających wzmocnieniu poczucia własnej wartości.
- społecznej – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym.
- kulturowej – ukierunkowanej na zdobycie stabilnego systemu wartości etycznych i estetycznych.

Cele wychowawcze, realizowane w trakcie rozwoju ucznia

- Wprowadzanie uczniów w świat muzyki oraz uniwersalnych systemów wartości.
- Wskazywanie pozytywnych wzorców zachowania i budowanie relacji społecznych sprzyjających bezpiecznemu rozwojowi ucznia.
- Kształtowanie postawy otwartej wobec świata i innych ludzi oraz ich problemów i potrzeb.
- Wspieranie ucznia w rozpoznawaniu własnych predyspozycji i określaniu drogi dalszego rozwoju.
- Kształtowanie postaw patriotycznych.
- Wzmacnianie poczucia tożsamości indywidualnej, kulturowej, narodowej, regionalnej.
- Rozwijanie kompetencji związanych z umiejętnościami twórczego rozwiązywania problemów i radzenia sobie w trudnych sytuacjach.
- Integrowanie działań wychowawczych i opiekuńczych szkoły i rodziny.

MISJA SZKOŁY: SZACUNEK I ODPOWIEDZIALNOŚĆ

- Staramy się dostrzec i wydobyć drzemiące w uczniu zdolności.
- Traktujemy każdego z szacunkiem.
- Wspieramy młodych ludzi w każdej dziedzinie tak, aby byli przygotowani do podjęcia nowych zadań: kontynuowania nauki w szkole II stopnia oraz do aktywnego udziału w szeroko pojętym życiu kulturalnym.
- Rozbudzamy w uczniach ciekawość świata oraz poczucie odpowiedzialności za słowa i czyny.
- Uczymy podejmowania decyzji i inicjatyw.
- Kształtujemy: umiejętności samodzielnego rozwiązywania problemów, zaradności, pracy w zespole i odpowiedzialności.
- Współpracujemy z rodzicami, starając się wspierać ich w pracy wychowawczej.

Oczekiwana sylwetka ucznia i absolwenta

Podejmowane przez nas działania dydaktyczno-wychowawcze (przy współpracy z domem rodzinnym) powinny doprowadzić do ukształtowania sylwetki ucznia, a w przyszłości absolwenta, którego będzie cechować:

- odpowiedzialny stosunek do obowiązków

- umiejętność prawidłowego przestrzegania zasad współżycia społecznego, obowiązujących regulaminów, jak również norm moralnych i etycznych
- wysoki poziom umiejętności i wiedzy, adekwatny do możliwości ucznia
- szacunek względem drugiego człowieka
- twórcze podejście do życia
- aktywność społeczna
- umiejętność pracy zespołowej
- kultura osobista, przejawiająca się w postawie, ubiorze, słownictwie i zachowaniu
- umiejętność rozwijania swoich zainteresowań i kierowania rozwojem własnej osobowości

CELE

- Kształtowanie w uczniach samodyscypliny i wytrwałości
- Budowanie przyjaznej i bezpiecznej atmosfery w środowisku szkolnym
- Podnoszenie odporności na stres
- Kształtowanie umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach
- Budowanie poczucia własnej wartości

Program Wychowawczo-Profilaktyczny naszej szkoły powstał na podstawie przeprowadzonej diagnozy potrzeb i problemów środowiska szkolnego, która została dokonana na podstawie:

- wyników rozmów z rodzicami i uczniami
- wyników ankiety kierowanej do uczniów, rodziców i nauczycieli
- wyników ewaluacji i obserwacji nauczycieli
- wyników badań diagnozujących poczucie bezpieczeństwa wśród uczniów

Oprócz wyników diagnozy, do programu wychowawczo-profilaktycznego włączyliśmy działania wychowawcze, które wynikają z problemów naszych wychowanków. Możemy do nich zaliczyć m.in.:

- brak wsparcia i zainteresowania w rodzinie
- stres i niepowodzenia edukacyjne
- niski poziom odporności na stres
- brak wytrwałości w dążeniu do celu
- zbyt duże obciążenie obowiązkami edukacyjnymi w szkole

Program Wychowawczo-Profilaktyczny skierowany jest do całej społeczności szkolnej: uczniów, rodziców, nauczycieli, pracowników administracji i obsługi. Uwzględnia w swych działaniach współpracę z organizacjami i instytucjami w środowisku lokalnym.

DZIAŁANIA WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNE W ROKU SZKOLNYM 2022/2023

1. Budowanie świadomości samego siebie:
 - kształtowanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych
 - rozumienie znaczenia i roli ubioru (odpowiedniego do okazji i miejsca)
2. Budowanie pewności siebie
 - techniki budowania pewności siebie
 - odkrywanie własnej osobowości

- rozwijanie zainteresowań
 - odnajdywanie swoich mocnych stron
3. Budowanie zaradności życiowej:
- angażowanie uczniów w organizację koncertów, warsztatów, audycji itp.
 - organizacja wyjazdów, wycieczek

Cele szczegółowe

- tworzenie pozytywnej i bezpiecznej atmosfery w szkole
- uczenie podejmowania właściwych decyzji
- uczenie sposobów radzenia sobie z sytuacjami trudnymi, stresowymi
- wskazywanie pozytywnych wzorców zachowań
- wzmacnianie poczucia własnej wartości
- poznawanie swoich predyspozycji oraz ich rozwijanie

Sposób realizacji

zajęcia integracyjne

- ćwiczenia integrujące uczniów klas 1 z całą społecznością uczniowską
- ćwiczenia aktywizujące – wspólne wyjścia (wyjazdy) poza teren szkoły na: warsztaty muzyczne, koncerty, recitale
- ćwiczenia na pierwszych zajęciach indywidualnych nauczyciel – uczeń: poznaj mnie

1. Poznanie siebie oraz skupienie się na odkrywaniu własnych zdolności oraz aspiracji życiowych.
2. Praca nad poczuciem własnej wartości.
 - zajęcia warsztatowe, mini wykłady, trening asertywnego zachowania – uczniowie zapoznają się ze sposobami komunikowania z innymi
 - zajęcia poświęcone odkrywaniu barier komunikacyjnych, zrozumieniu różnicy pomiędzy aktywnym słuchaniem a słyszeniem
3. Nauka opanowania stresu bądź wykorzystania sytuacji stresowych na swoją korzyść.
4. Umiejętne rozwiązywanie konfliktów i reagowanie w sytuacjach trudnych.
 - ćwiczenia indywidualne
 - warsztaty grupowe z zachowaniem dystansu społecznego
 - stosowanie technik relaksacyjnych na zajęciach indywidualnych
 - mini wykłady
 - ćwiczenia rozluźniające
 - ćwiczenia oddechowe
 - tworzenie gniotki antystresowej
5. Budowanie zaradności życiowej.
6. Nauka samodzielnego podejmowania inicjatywy.
 - koncerty, konkursy, audycje, jak się do nich przygotować
 - cykl spotkań z koncertującymi artystami
7. Podnoszenie kwalifikacji pracowników szkoły.
8. Prowadzenie ewaluacji.
 - szkolenia, kursy, treningi, warsztaty
 - książki, materiały szkoleniowe, ulotki

- badania ankietowe

Nauczyciele – nawiązanie współpracy z organizacjami, instytucjami, osobami fizycznymi nie związanymi bezpośrednio ze szkołą.

- spotkania za specjalistami danej tematyki
- szkolenia

Nawiązanie współpracy w zakresie realizacji omawianych działań profilaktycznych z:

- Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną
- z ośrodkami kulturalnymi w swojej miejscowości
- rodzicami uczniów
- instytucjami i organizacjami edukacyjnymi
- osobami fizycznymi
- służbami porządku publicznego

KSZTAŁTOWANIE POSTAW PROSPOŁECZNYCH I PATRIOTYCZNYCH

- rozwijanie postaw prospołecznych oraz dbanie o wspólne dobro
- pielęgnowanie postaw patriotycznych i tradycji narodowych
- zachęcanie do aktywnego udziału w społeczności szkolnej, lokalnej
- dbałość o używanie poprawnej polszczyzny
- wykazywanie szacunku do symboli narodowych i lokalnych tj. hymn kraju, godło, flaga

Kształtowanie osobowości ucznia

- Uczestnictwo w wydarzeniach kulturalnych tj. wyjścia do filharmonii, opery, innych sal koncertowych na recitale i koncerty, zapraszanie wybitnych artystów do szkoły itp.
- uwrażliwianie uczniów na poczucie piękna i estetyki – zachęcanie uczniów do własnej twórczości, i wyrażania swojej ekspresji

1. Budowanie więzi kulturowo-etnicznej.

2. Promowanie społeczności lokalnej.

- wykłady, warsztaty
- uczestniczenie w projektach organizowanych przez CKiS w Krzeszowicach dotyczących kultywowania dawnych obrzędów i zwyczajów: Hrabina Zofia, Kolędy i Pastorałki
- zachęcanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w konkursach lokalnych, regionalnych i ogólnopolskich

Poznawanie historii lokalnej społeczności

- promowanie przez nauczycieli aktywnego uczestnictwa uczniów w życiu szkoły oraz społeczności lokalnej, przygotowujących do życia w niej
- angażowanie młodych ludzi w pracę samorządu lokalnego
- awiażywanie stałej współpracy z rodzicami
- szkolenia
- broszury informacyjne
- spotkania z rodzicami
- uświadomienie rodzicom jak wielkie znaczenie w rozwoju dzieci i młodzieży ma kontakt ze sztuką
- szkolenie kadry pedagogicznej dotyczące wartości oraz metod nauczania i wychowania.

- proponowane pozycje książkowe
- prowadzenie badań, ewaluacji
- udział w seminariach oraz szkoleniach przybliżających tematykę wartości, wartości w edukacji i wychowaniu młodych ludzi oraz sposobów uczenia podopiecznych

Przeprowadzenie wewnętrznych warsztatów na temat:

- Czym są wartości moralne i dlaczego są potrzebne
- Jakie wartości warto przekazywać młodzieży i czym każda z nich się wyróżnia – np. szacunek, odpowiedzialność, uczciwość, sprawiedliwość, odwaga, samodyscyplina, szczęście, edukacja, oddanie, piękno, mądrość

BEZPIECZEŃSTWO W SPOŁECZNOŚCI SZKOLNEJ

Celem prowadzonych przez nas działań jest:

- poprawa stanu bezpieczeństwa na terenie szkoły
- intensyfikacja wspólnych (przy współpracy rodziców i nauczycieli) działań wychowawczych
- kształtowanie umiejętności bezpiecznych zachowań i radzenie sobie w sytuacjach trudnych
- budowanie schematów reagowania w sytuacjach kryzysowych
- uświadomienie rodzicom i nauczycielom istoty problemu alienowania uczniów
- przedstawienie bądź przypomnienie panujących w szkole zasad i norm postępowania
- budowanie szacunku do nauczycieli i pracowników szkoły
- tworzenie tradycji i więzi ze szkołą
- Kreowanie zdrowego, bezpiecznego i przyjaznego środowiska.
- Promowanie zdrowego i aktywnego stylu życia wśród dzieci i młodzieży.

Sposób realizacji:

- badanie dotyczące poczucia bezpieczeństwa wśród uczniów i pracowników szkoły
- zapoznanie / przypomnienie uczniom, nauczycielom, oraz rodzicom uczniów zasad i reguł bezpieczeństwa obowiązujących na terenie szkoły
- wprowadzenie nowych działań wychowawczo-profilaktycznych opracowanych na podstawie otrzymanych wyników dotyczących poziomu bezpieczeństwa w szkole
- uroczystości szkolne, apele, wydarzenia
- warsztaty, lekcje
- prowadzenie uświadamiających spotkań informacyjnych dla uczniów, które przybliżą im i pomogą zrozumieć zasady bezpieczeństwa oraz komfortowego przebywania na terenie szkoły.
- udział w szkoleniach wewnętrznych i zewnętrznych
- spotkania z rodzicami grupowo i indywidualnie
- spotkania informacyjne ze specjalistami
- materiały informacyjne, broszury
- przypomnienie nauczycielom i innym pracownikom szkoły zasad bezpieczeństwa, BHP oraz norm i reguł, które obowiązują na terenie szkoły
- przeszkolenie wszystkich nauczycieli w zakresie udzielania pierwszej pomocy
- promowanie działań opartych na zasadach psychologii pozytywnej – ograniczenie do niezbędnego minimum środków restrykcyjnych na rzecz promowania zasad psychologii pozytywnej, rozwijanie potencjału uczniów, promowania umiejętności konstruktywnego rozwiązywania problemów, logicznego myślenia oraz nauka wyciągania wniosków ze swoich czynów

- utrzymywanie kontaktu z poradniami
- zachęcanie rodziców do częstszego uczestnictwa w życiu szkoły
- szkolenia, warsztaty, e-szkolenia
- materiały szkoleniowe, spis publikacji naukowych

Współpraca z rodzicami:

- uświadomienie rodzicom jak istotna jest ich opinia i jaki wpływ wywiera na ucznia
- opracowanie wspólnego podejścia do ucznia – ważne jest, aby nauczyciele i rodzice udzielali sobie wzajemnego wsparcia w trakcie trwania edukacji. Okazywanie niechęci, wyśmiewanie, bądź lekceważenie którejkolwiek ze stron jest niedopuszczalne i nieefektywne z punktu widzenia nauczania
- szkolenie podczas spotkania z rodzicami mające na celu edukację oraz usystematyzowanie ich wiedzy na temat sytuacji zagrażających zdrowiu
- edukowanie rodziców o odpowiedzialności karnej nieletnich sprawców czynów zabronionych oraz o konsekwencjach prawnych dla ich opiekunów: e-szkolenia Akademii Aktywnej Edukacji pt. „Świadomy rodzic – problem agresji w Internecie”
- organizowanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla rodziców dzieci sprawiających trudności wychowawcze, itp.
- pracownicy szkoły okazują wsparcie w trudnych sytuacjach (np. pomoc w nawiązaniu współpracy z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Sądem Rodzinnym)
- budowanie pozytywnej, otwartej współpracy na linii rodzice – nauczyciele (np. organizowanie spotkań indywidualnych, udostępnianie telefonu czy e-maila służącego do szybkiego kontaktu z nauczycielami w sytuacjach nagłych, zachęcanie do udziału w wyjazdach, wyjściach)

Poprawa poziomu bezpieczeństwa na terenie szkoły.

- prowadzenie prac remontowych, instalacyjnych i naprawczych w czasie nieobecności uczniów
- instalowanie niezbędnych usprawnień
- dbanie o bezpieczeństwo fizyczne, emocjonalne i intelektualne uczniów
- umieszczanie planu ewakuacji w widocznym miejscu oraz upewnianie, że uczniowie dobrze znają zasady postępowania w sytuacji wystąpienia zagrożenia
- dbanie o dobre, sprzyjające pracy oświetlenie wnętrza, dróg wokół szkoły
- przestrzeganie zasad BHP
- zabezpieczenie i udroźnianie otworów kanalizacyjnych i studzienek
- utrzymanie w sprawności instalacji odprowadzającej wodę i ścieki
- patrolowanie wejścia i korytarzy szkolnych przez pracownika szkoły
- zabezpieczenia wyjścia ze szkoły przed bezpośrednim wyjściem na ulicę
- oczyszczanie przejść na terenie szkoły ze śniegu i lodu oraz posypywanie piaskiem z solą
- dbanie o to, aby sprzęt szkolny dostosowany był do wymogów ergonomii – stoliki i krzesła dostosowane do potrzeb konkretnego ucznia
- dbanie o czystość i stan techniczny wyposażenia sal lekcyjnych
- zabezpieczenie schodów i korytarzy szkolnych
- wyposażenie pomieszczeń szkoły w apteczki zawierające środki do udzielania pierwszej pomocy wraz z instrukcjami jej udzielania (dotyczy również pokoju nauczycielskiego i sekretariatu)
- kontrola sprawności i bezpieczeństwa maszyn i urządzeń technicznych
- dbanie o prawidłowe naświetlenie, natężenie hałasu, wentylacji i ogrzewania w pomieszczeniach szkoły, funkcjonowanie higienicznych i bezpiecznych toalet, szatni, itp.

- prowadzenie rejestru wypadków, a później analiza ich przyczyn i okoliczności
- udostępnianie przepisów, programów, planów, regulaminów oraz zbioru zasad obowiązujących w szkole w dostępnym miejscu
- zwracanie uwagi na przejawy przemocy fizycznej, słownej, cyberprzemocy, czy mobbingu rówieśniczego – podejmowanie szybkich interwencji, posiadanie jasno określonego regulaminu i nieakceptowanie żadnych wyjątków
- przeprowadzanie corocznych badań występowania na terenie szkoły zjawisk nieakceptowanych a następnie przeprowadzenie diagnozy uzyskanych wyników, porównanie ich do stanu z lat wcześniejszych, dyskusja, analiza przyczyn obecnego stanu rzeczy oraz podjęcia działań zaradczych
- realizowanie pomysłów uczniów zaproponowanych przez np. Samorząd Uczniowski

Propagowanie aktywności i twórczego myślenia uczniów. Wychowywanie samodzielnych, samodzielnie radzących sobie w życiu młodych ludzi.

- zachęcenie uczniów do udziału w różnego rodzaju pracach wolontaryjnych (np. w Samorządzie Szkolnym, przy gazecie szkolnej, zespołach organizujących warsztaty, udzielanie pomocy osobom potrzebującym np. udzielanie korepetycji osobom ze słabszymi wynikami w nauce, działanie na rzecz lokalnej społeczności)
- zachęcanie uczniów do kandydowania oraz brania udziału w wyborach do Samorządu Uczniowskiego
- zezwalanie uczniom na realizację ich pomysłów (np. nakręcenie reportażu, flash moba, zorganizowanie akcji mikołajkowej dla potrzebujących dzieci z domu dziecka, wsparcie schroniska dla zwierząt, zorganizowanie uczniowskiego wsparcia przez uczniów dla osób od nich słabszych, tworzenie grup, które wspólnie się uczą, itp.)
- prowadzenie lekcji metodami aktywizującymi uczniów
- promowanie zdrowego stylu życia – wskazywanie i pokazywanie formy bezpiecznych i zespołowych form spędzania wolnego czasu
- uczniowie świadomi swoich praw: zapoznanie uczniów z Konwencją o Prawach Dziecka oraz Europejską Konwencją Praw Człowieka
- organizacja warsztatów kształcących zdolności miękkie: asertywność – ćwiczenie asertywnych zachowań
- komunikacja werbalna i niewerbalna,
- radzenie sobie ze stresem
- efektywne radzenie sobie w sytuacjach konfliktowych
- kształtowanie właściwych relacji między uczniami, ukazanie poprawnych i społecznie akceptowanych form relacji w grupie rówieśniczej.
- popularyzowanie dobrego zachowania.
- promowanie postaw tolerancyjnych.
- podkreślanie wartości zachowań fair play podczas egzaminów, audycji i przesłuchań
- uczniowie uczestniczą w szkoleniach uczących ich czym jest aktywne słuchanie, a czym tylko słyszenie. Podczas zajęć uczeni są jak jasno i w sposób bezpośredni wyrażać swoje potrzeby, prośby i oczekiwania względem innych osób
- rozwijanie kompetencji wychowawczych nauczycieli (prelekcje, broszury, materiały informacyjne)
- poprawa kompetencji wychowawczych – zwrócenie uwagi jak ważne w procesie wychowawczym jest dawanie dobrego przykładu własnym zachowaniem